

Ščepec soli

II - 9/2009

Svoboda, ki je bila v Lutrovih časih nedopustna, je v današnjih časih dopustna. Vsak lahko izrazi mnenje in želje v javnosti in doma. Pa vendar se svoboda, danes tako samoumevna, velikokrat zlorablja, nemara dandanes še v posebnem oziru. Kje so torej meje svobode?

Zaradi današnje svobode si človek namreč misli, da lahko počne, kar želi. Znani satanist Aleister Crowley je denimo dejal: »Delaj, kar te je volja.« Toda vsako dejanje in mnenje še ni koristno in dobro. Nikakor. Zato je pomembno, da razmislimo, ali so naša dejanja, želje in misli koristna za nas in druge. Z Jezusovimi besedami: ***Ljubi bližnjega kakor samega sebe.***

Želimo vam, da bi vas ta številka spodbudila k razmisleku o svobodi, o razmejitvi le-te od kvazisvobode, predvsem pa k akciji, torej k naporom prizadevati si za pravo svobodo.

Uredništvo

Izdaja Krščanska adventistična cerkev
Primčeva 1, 2000 Maribor

Uredništvo Luka Erceg, Jani Grubelnik,
Dalila Šaban Posel,
Katarina G. Pokrivač
Jasmina Kodrič

Lektura Svetilka d.o.o., Tomaž Plečko

Oblikovanje Svetilka d.o.o., Tomaž Plečko

Stik scepec.soli@gmail.com

Lutrova pot

Avtorica: Ellen G. White, (povzeto iz revije Znamenja časa, št. 2003/4)

Martin Luter je stal na čelu tistih, ki so bili poklicani popeljati cerkev iz teme papeštva v luč čistejše vere. Bil je goreč, navdušen in pobožen, bal se je samo Boga, za temelj vere pa je priznaval samo Sveto pismo, zato je bil človek za tisti čas. Po njem je Bog opravil veliko prenovo cerkve in razsvetlil svet.

Prišel je iz sloja revežev kakor vsi prvi glasniki evangelija. Svoja prva leta je preživel v skromnem domu nemškega kmeta. Njegov oče je kot rudar z vsakdanjim napornim delom služil sredstva za njegovo šolanje. Hotel je namreč, da bi njegov sin postal odvetnik; Bog pa je sklenil, da bo zidar velikega templja, ki se je tako počasi postavljala skozi stoletja. Naporno življenje, odpovedovanja in stroga disciplina so bili šola, v kateri je Neskončna modrost pripravljala Lutra za pomembno poslanstvo njegovega življenja. ... Lutrovi starši so posvečali veliko pozornost vzgoji in izobrazbi svojih otrok. Prizadevali so si, da bi jih naučili spoznanja o Bogu in opravljanja krščanskih dolžnosti. Mladenič je pogosto slišal očeta v molitvah prositi, da bi se njegov sin spominjal Božjega imena in nekega dne delal za napredek resnice. Njegovi starši so izkoriščali sleherno priložnost, ki jim jo je dopuščalo njihovo življenje napornega dela, da bi se moralno in umsko dvigali. Z resnimi in stalnimi

napori so pripravljali otroke za pobožno in koristno življenje. Po svoji odločnosti in trdnosti so včasih pokazali preveliko strogost. Toda tudi sam reformator je prej odobral, kakor pa obsojal njihovo disciplino, čeprav se je zavedal, da v tem včasih delajo napako.

Luter je zelo zgodaj začel hoditi v šolo. Tam so z njim ravnali zelo grobo, skoraj surovo. Revščina njegovih staršev je bila tako velika, da je zapustil dom, da bi hodil v šolo v drugem kraju. Prisiljen je bil, da si je hrano služil s petjem od vrat do vrat, pa vendar je bil pogosto lačen. Temačna pojmovanja o veri, ki so tedaj prevladovala, so ga napolnjevala s strahom. Zvečer se je ulegel z žalostnim srcem in s strahom zrl v temno prihodnost ter zadržel, ko je pomislil na Boga. Poznal ga je kot strogega, neizprosne sodnika in surovega tirana namesto kot ljubeznivega Očeta. ... Ko je v osemnajstem letu stopil na erfurtsko vseučilišče, je bil njegov položaj ugodnejši, možnosti za prihodnost pa svetlejšje kakor prejšnja leta. Ker so si njegovi starši z delom in varčnostjo zagotovili sredstva za življenje, so lahko sedaj tudi njemu dali vso potrebno pomoč. Vpliv razumnih prijateljev je nekoliko ublažil mračni vtis njegove prejšnje vzgoje. Luter je sedaj začel goreče preiskovati dobre pisce, bogatil svoj um z njihovimi najboljšimi mislimi in si prisvajal modrost modrijanov. Že takrat, ko je bil v strogem

primežu svojih prejšnjih učiteljev, je dajal upanje, da se bo nekoč izkazal. In sedaj se je v ugodnih razmerah njegov um hitro razvijal. ...

Lutrovo srce je napolnjeval Gospodov strah in ga usposabljal, da je trdno vztrajal v namenih, ter ga vodil v globoki ponižnosti pred Bogom. Neprestano je čutil odvisnost od Božje pomoči. Niti enega dne ni zamudil začeti z molitvijo, njegovo srce pa je neprestano prosilo za vodstvo in pomoč. Imel je navado reči: »Dobra molitev pomeni več kakor pol proučevanja.«

Nekoč je pregledoval knjige v vseučilišni knjižnici in tako našel latinsko Sveto pismo. Nikoli poprej ni videl takšne knjige, niti ni vedel, da sploh obstaja. Pred tem je poslušal dele iz evangelijev in listov, ki so jih brali ljudstvu pri javnih bogoslužjih. Mislil je, da je to celotno Sveto pismo. Sedaj je prvič videl Božjo besedo. S strahom in občudovanjem je prelistaval njene svete strani. S pospešenim utripom in drhtečim srcem je bral besede življenja, branje pa je za trenutek prekinjal z vzklikom: »O da bi mi Bog dal eno takšno knjigo!« Nebeški angeli so bili ob njem, žarki luči z Božjega prestola pa so njegovemu razumu razodevali zaklad resnice. Vedno se je bal, da bo razžalostil Boga, sedaj pa ga je zajelo spoznanje o njegovi osebni grešnosti tako globoko kakor nikoli dotlej. Iskreno hrepenenje, da bi se osvobodil grehov in spravil z Bogom, ga je spodbudilo, da je stopil v samostan in se posvetil redovniškemu življenju. ...

Luter je za proučevanje izkoriščal vsak trenutek, ki si ga je lahko odtrgal od svojih vsakdanjih opravil; trgal si je

čas od spanja in celo od skromnih obrokov. Proučevanja Božje besede se je veselil bolj kakor vse drugo. Našel je neko sveto pismo, ki je bilo z verigo priklenjeno k samostanskemu zidu, in pogosto odhajal na tja. Čim bolj je postajal vznemirjen zaradi svojih grehov, tem bolj si je prizadeval doseči odpuščanje in mir s svojimi deli. Prizadeval si je za kar najstrožje življenje. S postom, neprespanimi nočmi in bičanjem samega sebe si je prizadeval premagati hudobna nagnjenja svoje narave, od katerih ga ni moglo rešiti meniško življenje. Ni se izogibal nikakršni žrtvi, ker je želel doseči čistost srca, ki bi ga usposobila, da bi preizkušen stopil pred Boga.

Pozneje je pisal takole: »Resnično sem bil pobožen menih. Pravila svojega reda sem izpolnjeval strože, kakor pa lahko to povem. Če bi kak redovnik lahko vstopil v nebesa zaradi svojih meniških del, potem bi jaz gotovo imel pravico do tega. /.../ Ko bi bil še malo nadaljeval, bi me mučenje odpeljalo v smrt.« ... Ko se mu je zdelo, da je vse izgubljeno, mu je Bog podaril prijatelja in pomočnika. Pobožni Staupitz je razsvetlil Lutrovemu umu Božjo besedo in mu svetoval, naj odvrne pogled s sebe, preneha razmišljati o neskončni kazni zaradi teptanje Božjih zapovedi in začne gledati na Jezusa, svojega Zveličarja, ki odpušča grehe. »Namesto da se mučiš zaradi svojih grehov, se vrzi v Odrešenikovo naročje. Zaupaj vanj, v pravičnost njegovega življenja in spravo njegovi smrti. Poslušaj Božjega Sina. Postal je človek, da bi te prepričal o božanski milosti. Ljubi njega, ki te je prvi ljubil.«

Srečanje

avtorica: Karin Krajnc

Ko bom v pokoju, takrat bo čas, takrat pa bom preučevala Sveto pismo. Tako sem premišljevala, ko sem v kakšni duhovni literaturi zasledila odlomek iz Svetega pisma.

Tisti čas je bilo moje življenje napolnjeno z vedrino otroškega smeha meni najdražjega bitja pod soncem. Toda moj duh je hrepenel po nečem nedoločljivem, višjem in večjem od opisa s človeškimi besedami. Občutek negotovosti, ki mi ga je dajal svet, je to hrepenenje samo še večal.

Danes vem, da je neopisljiva ljubezen Očeta vseh očetov že delovala z vso močjo. Začutil je to hrepenenje in še veliko pred mojo upokojitvijo poslal Svetega Duha ter mi pokazal to, kar z besedami nisem znala opisati.

Nekega zimskega opoldneva, kar v moji službi, kjer imam veliko stika z ljudmi, me je ogovorila prijazna gospa. Menda kar v drugem stavku najinega pogovora steče beseda o Svetem pismu. Sveti duh deluje, kajti kljub obilici neodložljivega dela našpičim ušesa, usta pa kar sama sprašujejo.

Zanimivo je, da so me približno štirinajst dni pred tem ogovorili najprej ena in čez nekaj dni druga oseba ter mi ponujali versko literaturo. Nisem se odzvala, čeprav sem imela več časa.

Ta prijazna gospa pa neverjetno veliko ve o Svetem pismu, zelo prijetno jo je poslušati. Ponudim ji celo stol in med službenim časom kramljam z njo ...

Tisti dan sem srečala svojega pravega Očeta. Tega, ki me ljubi brezpogojno. Tega, ki mi daje gotovost v negotovem svetu, tega, ki umirja moje vznemirjeno srce, umiri moj razdraženi um. Te ljubezni se tisti trenutek še nisem zavedala tako močno. Danes, po približno petih letih pa sem iz vsega srca hvaležna za to srečanje.

Sprva sva s hčerko obiskovali otroška druženja. Prvi obiski bogoslužij pa so bili čustveni pretresi v pozitivnem smislu. Ob vsaki pesmi, ob vsaki nežni besedi iz Svetega pisma, ob pridigah so me oblivale solze. Danes vem, da je od sreče jokal tudi naš in moj Oče.

Srečanje s Svetim pismom kot literaturo, ki poživi in okrepi duha, se je spremenilo v čudovito osebno izkušnjo med menoj in Bogom. Izstopila sem iz cirkusa, kjer ubogi ljudje kot živali v kletkah prebivamo, in vstopila v neskončno svobodo božanske ljubezni.

Verjamem in upam, da je to srečanje za večno spremenilo moje življenje. Gospod moj, prosim, da zaradi tega spremeniš življenje še komu drugemu.

Ivan Kramberger, liter vina in knjiga

avtor: Jani Grubelnik

Če bi kakšen Slovenec pred meseci padel v komo in bi ga prebudili, bi ga verjetno zanimalo, kaj vse se je zgodilo. Po nazorni razlagi vseh dogodkov na raznih področjih družbenega življenja bi verjetno mislil, da smo na sončni strani Alp doživeli apokalipso.

Še posebej ko bi slišal, da so opiti ljudje na cestah ubili najmanj štirinajst ljudi. Temu so sledili pozivi o streznitvi in pravilni kulturi pitja. Slišal bi, kako naj, če smo opiti, vzamemo taksi. To so hvalevredni nasveti. Težko pa bi zasledili kaj bolj radikalnega kot denimo: »Ne pijte sploh, niti zmerno!« Vem, da je to zelo radikalen poziv, ki težko najde ušesa, ki bi mu bila pripravljena prisluhniti, pa vendar. Rad bi omenil misel Ivana Krambergerja, ki je nekoč v neki kontaktni oddaji dejal: »Če Štajercu daš flašo vina, si njegov večni prijatelj; če mu daš knjigo, pa večni sovražnik.«

Kot da je prerokoval in napovedal žalostno usodo mnogih ljudi. Postali smo sami sebi sovražniki, pa ne s tem, da bi si delili knjige, temveč s »flašo«, ki smo jo tako ljubili. Postali smo si sovražniki, ker smo se z alkoholom začeli pobijati med seboj. Kdo je glavni krivec? Najprej pomislimo na voznika. Glavne krivce za sistemske napake pa smo izpuščali. Nikoli nismo pomislili na vodje države, ki so dopustili, da je narod razvil takšno kulturo obnašanja. Lahko

rečemo, da na Bavarskem popijejo ogromno piva, vendar tam tega skoraj ne doživljajo.

Kaj je pri nas drugače? Kaj je na Bavarskem tako drugače, da se pijani Nemci ne pobijajo tako kot mi? Kultura in red, ki prihajata od zgoraj navzdol! Zakoni, njihovo dosledno izvajanje in še mnogo tega je naloga države. In kakor država s politiki in policijo deluje, tako se bomo mi obnašali. Na drugi strani, od spodaj navzgor pa mora biti odgovornost državljanov do drugih na višji ravni. Policija je bila preveč popustljiva, družba in okolje do teh nesrečnih morilcev pa premalo kritična. Nepopravljiva škoda je narejena. Tega ne privoščimo nikomur. Vendar bi morali kazensko odgovarjati tudi lastniki lokalov, ko vidno alkoholiziranim osebam točijo pijačo. Vsi v sistemu bi morali prevzeti svojo odgovornost. To bi zmanjšalo tveganje in posledično nedolžne žrtve.

Kaj bi odgovoren kristjan naredil, če bi mu Bog po vsem, kar doživljamo, dovolil vsak dan spiti kozarec alkohola? Mislim, da bi ga po doživetem moral gladko zavrniti. Največja ironija pri vsem tem pa je, da nekateri ta alkohol, ki ubija, še blagoslavlja. Vprašujem se, ali moramo v tej naši državi skoraj vse spremembe plačevati z življenji nedolžni ljudi.

Ko le smrt lahko pojasni ljubezen

avtor: Jani Grubelnik

VSvetem pismu beremo, da ima Bog veliko ljubezni do tega sveta. Vendar je beseda *ljubiti* danes izgubila svoj pomen zaradi zlorabe. Tudi verujoči to besedo prevečkrat razumejo površno. V to zanko navade se nam ni težko ujeti, kajti človek je po naravi nagnjen k legalizmu. Tudi sami tako uporabljamo pojme ter jim spreminjamo njihov osnovni pomen in jemljemo globino. Jezik je živa stvar, ki za seboj skriva duhovni pomen izrečenega. To vidimo, ko govorimo iste besede in se z bližnjim ne razumemo. **In če se vrnemo k ljubezni, s katero nas ljubi Bog, lahko mirno rečemo, da jo lahko pojasni »le« smrt.** Kako? V prvi vrsti smrt Jezusa, božjega Sina, ki je daroval svoje življenje za svet, ki poka po šivih kot stara ponošena obleka. Če mi dovolite parafrazo na najbolj znano svetopisemsko vrstico, ki pravi, da je Bog tako ljubil svet, da je dopustil smrt Jezusa, svojega Sina. Še več, poslal ga je v smrt, v katero je privolil tudi Sin. Kako naj razumemo Božjo ljubezen do vsakega človeka? Kako naj razumem, zakaj Bog tako močno želi človeka v večnosti? Kako naj si razložimo, kako močno si Bog želi končati smrt, boleznin in greh na tem svetu? Kdo v resnici lahko sploh razume te stvari? Mislim, da obstaja skupina ljudi, ki to lahko razume na način, ki bo drugim

ostal večno nedostopen. Ta skupina se je tega naučila na trd, krut in nepravilčen način. To so starši, ki so izgubili svoje ljubljene otroke. Pa tudi ti lahko v to skrivnost prodrejo le delno. Vprašanje za vse: ali obstaja kaj tako vrednega, zaradi česar bi pustili umreti svojega sina ali hčer? Še več, sami bi ga poslali v smrt! Bi ga res?

Bog ga je! Bogu se je svet zdel vreden takšne žrtve! Ponovimo, Bogu se je ta svet zdel vreden tako velike žrtve! S takšno ljubeznijo nas ljubi Bog. Mogoče je veličina Abrahamovega dejanja vere sedaj res dobila svoj »pravi« pomen. Vendar Jezus ni samo umrl, On je tudi vstal. In vstali bodo tudi mnogi, zato je to upanje, ki ga daje krščanstvo brez primere v vsem, kar svet ponuja. Ostaja vprašanje, ki ga je nemogoče zajeti celo v knjigah: *Kje je potem Bog, ko umirajo nedolžni?* Odgovorimo lahko najprej s premolkom in potem zašepetamo: »Tam, kjer je bil, ko je umrl Jezus – blizu.« Ni dopustil, da bi njegov Sin videl trohno. **Zato smrt ne bo imela zadnje besede.** Zaradi te smrti pred dva tisoč leti so naše osebne tragedije minljivosti lahko odete v dragocen plašč upanja, ki prihaja s križa. Jezus je govoril: *Zgodi naj se ti po veri.* Verjamemo, Gospod, zato potolaži in ohrabri naše duše.

Stari nasveti

pripravila: Dalila Šaban Posel

Izraelsko ljudstvo je po izhodu iz suženjstva v Egiptu namenilo posebno pozornost skrbi za zdravje. Naučiti so se morali preprosta, a učinkovita zdravstvena načela in jih spoštovati v vsakdanjem življenju. Kdor je prišel v stik z nalezljivimi ali kužnimi boleznimi, se je moral umakniti iz tabora, vanj pa se ni smel vrniti, dokler si ni temeljito umil telesa in opral obleke. Upoštevati so morali naslednji pravili:

- Kdor je prišel v stik z virom bolezni (izločki, nečistostjo), se je moral umakniti iz tabora, se okopati in oprati oblačila. Če bolezen ni nastopila se je zvečer smel vrniti v tabor. S tem je preprečil možnost okužbe sebe in drugih, kajti kužnost se pojavi, še preden se pokažejo simptomi bolezni.
- Kdor je zbolel, se je moral umakniti iz tabora, dokler ni ozdravel; k temu je moral dodati še sedem dni in se vrniti v tabor, ko se je okopal in opral oblačila. (3 Mz 15,13)
S sedemdnevnim čakanjem, potem ko je bil že zdrav, je preprečil, da bi se vrnil med ljudi, ko je še bil nosilec bolezni, čeprav je sam bolezen že prebolel.

Izraelskemu ljudstvu je torej bilo dano spoznanje, kako preprečevati širjenje nalezljivih bolezni. Kajti veliko bolje je bolezen preprečiti kakor pa vedeti, kako jo zdraviti, ko zbolimo.

Virusi, ki so človeškemu imunskemu sistemu novi, se hitro širijo s človeka na človeka, še posebno z izločki. Širijo se kapljično, ko ljudje kašljajo, kihajo in govorijo, zato se najpogosteje okužimo na ta način. Pomembno, da vzdržujemo higieno rok, saj virus ostaja kar nekaj časa na predmetih, kot so kljuge vrat, mize, ročaji, skodelice, telefoni, ki jih je okuženi prijemal. Prav tako se odsvetuje rokovanje.

Kaj lahko naredim, da se ne okužim?

- Kašljajte ali kihajte v rokav ali robček in ne v roko.
- Uporabljajte papirnate robčke, ki jih po uporabi zavržete.
- Redno si umivajte roke z milom in vodo, še posebno po kašljanju ali kihanju.
- Uporabljate lahko tudi vlažne razkužilne robčke na osnovi alkohola.
- Izogibajte se dotikanja oči, nosu ali ust, ker so sluznice prve vstopne točke za viruse.
- Izogibajte se stika z ljudmi, ki so zboleli. To je še posebno pomembno, če ste sami zboleli.
- Če zbolite, ostanite sedem dni doma, ali dokler ste popolnoma brez simptomov vsaj štiriindvajset ur.
- Izogibajte se množice ljudi, kolikor je mogoče.

In še enkrat: če ste zboleli, ostanite doma. Zakaj bi širili bolezen, tudi drugi ljudje radi ostanejo zdravi.

Odgovorno nakupovanje

avtorica: Katarina G. Pokrivač

Bliža se mesec nakupovanj in obdarovanj, ko mnogi med nami hitijo naokrog s polnimi vrečkami daril za svoje drage ali poslovne partnerje. Zato ne bo odveč, če nekaj misli namenimo prav nakupovanju.

Nakupovanje je za večino ljudi povsem običajno vsakodnevno opravilo. Morda je na prvi pogled videti nedolžno, a prav z vsakim nakupom vplivamo na celotni svet, lahko izboljšamo ali slabšamo stanje sveta, v katerem živimo. Na kaj mislim? Ali ste kdaj pomislili na to, kakšno je ozadje stvari, ki ste jo pravkar kupili? V kakšnih razmerah je nastala? Je proizvedena na pošten način? Je iz zdravju in okolju prijaznih sestavin ali vsebuje škodljive snovi? Vedno znova bi se bilo smiselno vprašati, ali s svojim nakupom škodim ljudem, živalim in okolju. Živimo v družbi, ki daje vrednotam potrošnje prednost pred etiko in moralo. Veseli smo, ko lahko kupimo kaj zelo poceni in ugodno. Toda kaj to pomeni? Na žalost velikokrat nepošten odnos do delavca, ki je to izdelal, onesnaževanje narave s potrato izdelavo in morda tudi izkoriščanje živali. Morda smo prav z zadnjim nakupom nevede podprli teptanje človekovega dostojanstva, mučenje živali in uničevanje okolja. Toda vse to daleč od naših oči in misli. Velja torej premisliti o tem, kakšno moč imamo potrošniki – kakšno sporočilo posredujemo naprej in kakšna početja spodbujamo, kadar kupujemo izdelke.

Nevednost ni več opravičilo, informacije so danes dostopne. Spletni brskalniki

omogočajo dostop do vseh vrst informacij o stvareh, ki jih kupujemo.

Prezmimo odgovornost za lastne vsakodnevne vplive na svet. Če je v znanju moč, tudi potrošniki lahko pomagamo spremeniti svet na bolje. S svojimi zahtevami lahko suvereno usmerjamo trg. Naše nakupovanje naj ne bo pod vplivom marketinga, ampak posledica visokozastavljenih ciljev in vrednot. Imamo svobodo izbire!

Napotki za odgovorno nakupovanje:

- Obišči spletno stran: <http://www.ethicalconsumer.org/FreeBuyersGuides.aspx> Tu najdeš podroben seznam izdelkov podjetij, ki poslujejo etično – ne izkoriščajo ljudi, ne zlorablajo živali in ne škodijo okolju. Oglej si še: <http://www.ethicscore.org/> in <http://tudijaz.org/>.
- V trgovino pojdi s seznamom in svojo vrečko ali košaro.
- Kupuj:
 - izdelke, ki so ekološki, prijazni do okolja in s čim manj embalaže;
 - lokalno sadje, zelenjavo in žita. Tako prispevaš k manjšemu izpustu CO₂;
 - tu pa tam tudi kak izdelek z oznako *fair trade* (pravična trgovina). Ta zagotavlja vsem v procesu proizvodnje pravično plačilo, trajnostno proizvodnjo, prepoveduje otroško delo, proizvajalcem omogoča enakopraven dostop do trgov, ščiti delavce in zagotavlja enakopravnost žensk;
- bodi sam/a sprememba, ki si jo želiš videti v svetu.

V prihodnji številki:

Je EKO stil življenja dražji?